

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools",
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union*

TRETJI DEL PRIROČNIKA

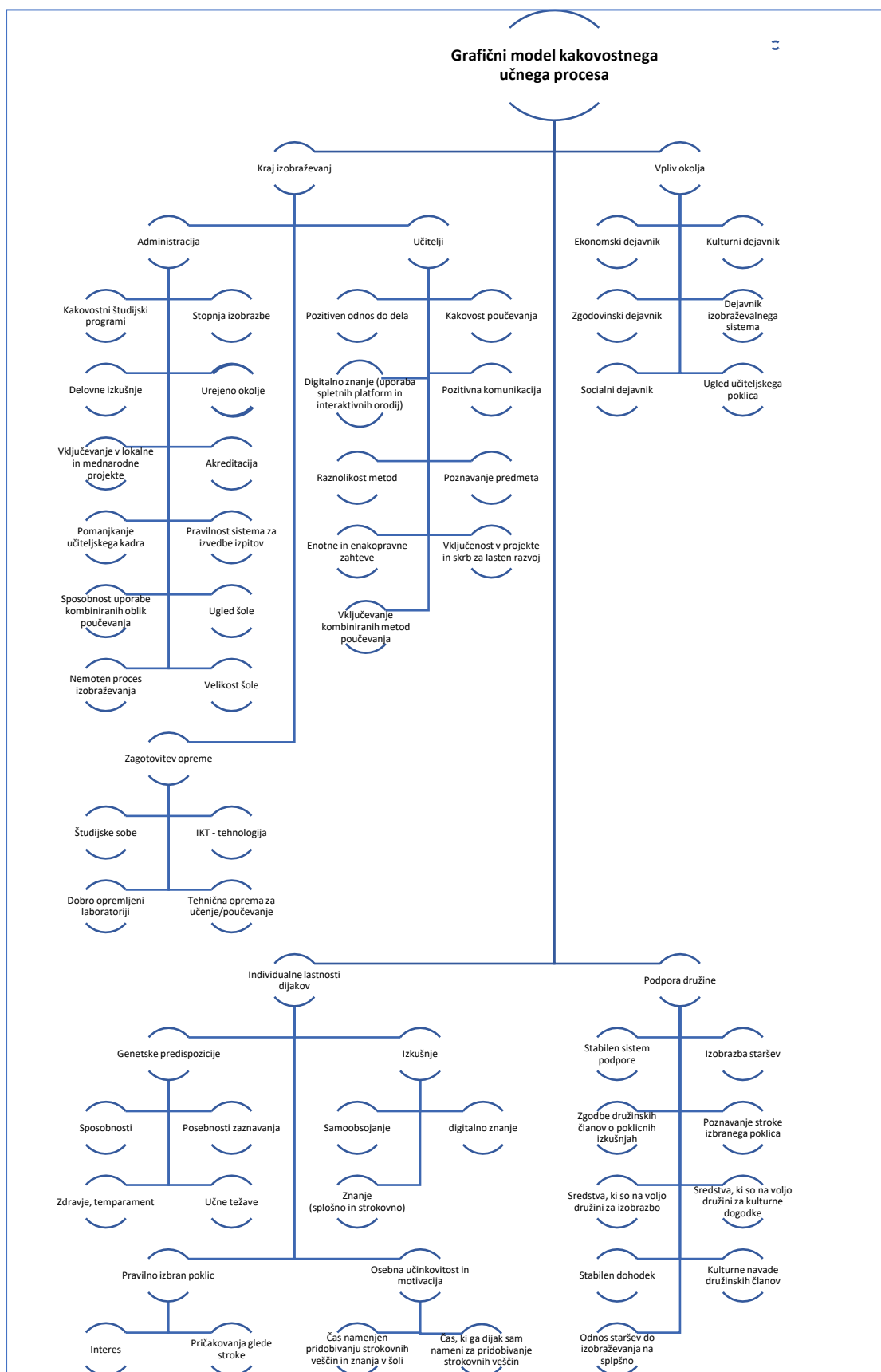
“Grafični model faktorjev kakovosti izobraževalnega procesa”

Projekt "Kombinirane metode poučevanja in učenja v poklicnih šolah"

No (2020-1-LV01-KA226-VET-094501)

Tretji del priročnika ne odraža uradnega mnenja Evropske unije. Za informacije in stališča, izražena v tem dokumentu, so v celoti odgovorni avtorji.

Riga State Technical School coordinate Erasmus+
Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools",
Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Riga State Technical School coordinate Erasmus+ Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools", Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Glavne skupine dejavnikov, ki vplivajo na kakovosten izobraževalni proces, so osebni vidiki, družina, izobraževalna ustanova in okolje.

Osebnostni vidiki

Osebnostni vidiki določajo osebno rast.

Genetika. Genetski zapis posameznika določa njegovo osebnost – temperament, zdravje, talente, sposobnosti in zaznavne lastnosti; posledično določa sposobnost posameznika za pridobivanje teoretičnega in praktičnega znanja.

Izkušnje. Otrok v času rasti in razvoja ustvari samopodobo, v tem času se postopoma oblikujejo tudi glavni znaki samozavesti (visoka, nizka). Digitalne večine mladostnika krepijo njegove izkušnje in samozavest. Kažejo lahko njegove bodoče poklicne interese.

Motivacija je eden izmed glavnih dejavnikov, ki spodbujajo osebno rast in razvoj. Odpira vrata v izobraževanje. Presojanje motivacije posameznika lahko opravimo z empiričnimi meritvami in analizo kazalnikov, kot so obšolske dejavnosti.

Prava izbira poklica. Ob pomoči različnih strokovnjakov mladostnik izbere poklic in izobraževalno institucijo. S tem izkaže pristno zanimanje, ki je pomemben korak za uspešno šolanje. Zavedati se je potrebno, da goji mladostnik do stroke in izobraževanje tudi določena pričakovanja, zato je pomembno, da se mu v času šolanja nudi ustrezna podpora, da v primeru razočaranj ne pride do predčasne prekinitve učnega procesa.

Učenje. Pravi učni proces se pokaže v trenutku, ko mladostnik porabi dodaten čas za poglobljeno učenje v določeni stroki; udeležuje se različnih vrst tekmovanj, seminarjev in strokovnih druženj. Izobraževalni proces poleg teoretičnega in praktičnega znanja vključuje tudi razvoj socialnih veščin. K osebni rasti veliko pripomore tudi sodelovanje pri različnih aktivnostih, kot so dijaški svet, šport, glasba, umetnost, saj se mladostnik v tem času uči socialnih in komunikacijskih veščin, vodstvenih veščin, veščin upravljanja s časom ter komunikacijskih veščin.

Sodelovanje družine

Družina je osnova za primerno osebno rast.

Stabilen podporni sistem. V procesu izobraževanja se mladostnik srečuje z različnimi ovirami in težavami. Takrat ima bistven pomen podpora družine: tolažba, prijazne besede, nasveti, spodbuda. V družini bi morala biti za podporo na voljo vsaj ena oseba. Mnenje, da so mladostniki samostojni kot odrasli in podpore družine ne potrebujejo, je napačno.

Riga State Technical School coordinate Erasmus+ Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools", Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Kultura družinskega vedenja. Vsaka družina ima svoje značilnosti, ki lahko vplivajo na razvoj osebnosti pozitivno, lahko pa ta razvoj tudi zavirajo. Omenimo nekaj negativnih primerov kulture vedenja: pogosto ignoriranje težav, zbijanje žaljivih šal, odrekanje podpore kot kazen za napačno ravnanje, nižanje žepnine, škodljive navade itd.

Stopnja izobrazbe staršev. Mladi se bolj učijo preko dejanj kot besed, zato je pomemben zgled, ki jim ga dajejo starši, bratje, sestre in sorodniki. Prav ti lahko utrdijo prepričanje, da je izobrazba vrednota.

Izobrazba ustrezne stroke. Empirični podatki kažejo, da izbira poklica, kot ga opravljajo starši, bratje ali prijatelji, manjša verjetnost prekinitve šolanja. Poklic združuje ljudi, pomaga premagovati težave in krepi občutek pripadnosti.

Pripovedi staršev o njihovem šolanju. Po teoriji psihologov po principu identifikacije obstaja zavedna in nezavedna želja posnemati starša, zato je na podzavestni ravni pomembno tudi to, kar so mladostniki o šolanju slišali od svojih staršev (na primer "Matematika v šoli mi ni šla dobro", "Zakaj potrebujem šport", "Imam slabo izkušnjo z učiteljico družboslovja", itd.).

Odnos staršev do izobraževanja nasploh. Včasih starši tako z osebno izkušnjo, zgledom kot s svojim odnosom povedo, da izobrazba zanje ni pomembna. Danes je mogoče živeti in delati povsod po svetu, zato mladi toliko bolj pogosto razmišljajo o prenehanju z izobraževanjem, če jim le-to povzroča težave. V bogatejši tuji državi je višji zaslužek za neizobraženega delavca kot bi mu ga nudil poklic z izobrazbo doma.

Stabilen dohodek. Odnos staršev do izobraževanja je tesno povezan s prihodkom družine. V razmerah, ko so materialne razmere v družini težke, je mladostnik prisiljen ob šolanju tudi delati, zaradi česar mu pogosto zmanjka časa za učenje.

Izobraževalni viri. Za uspešno učenje so potrebni ustrezni dodatni izobraževalni viri (učna literatura, računalnik, telefon, dostop do interneta, itd.). Če družina mladostniku teh virov ne zmore zagotoviti, se snovi ne more v celoti naučiti oz. se čuti pri učenju prikrajšanega.

Družinski kulturni viri. Osebnostni razvoj je tesno povezan s sposobnostjo družine, da z različnimi kulturnimi in zabavnimi dejavnostmi duhovno bogati svojega otroka. Mladostnik ima na ta način možnost, da se v marsičem izpopolni. Obstaja napačno prepričanje, da so mladi v tej starosti samostojni in želijo svoj prosti čas preživljati le s prijatelji. Družinski dogodki mu/ji dajejo občutek pripadnosti, sprejetosti in ljubezni.

Riga State Technical School coordinate Erasmus+ Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools", Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Izobraževalna ustanova

Upravljanje. Kakovost vodenja izobraževalne ustanove pomembno vpliva na kakovost izobraževalnega procesa. Načrtovanje in izvajanje dejavnosti vzgojno-izobraževalnega zavoda v skladu z zastavljenimi cilji in strategijo zavoda za poklicno izobraževanje, strokovni dialog z učitelji in drugimi zaposlenimi, kooperativni strokovni odnosi, zagotavljanje možnosti strokovnega razvoja učiteljev, dobra komunikacija in zagotavljanje podpornih ukrepov za dijake in njihove starše, gradnja in vzdrževanje dobrih partnerstev z drugimi izobraževalnimi ustanovami, podjetniki in drugimi sodelujočimi pomembno vplivajo na učinkovitost izobraževalne ustanove in kakovost izobraževalnega procesa kot celote.

Učitelji in kakovost poučevanja. Na kakovost izobraževalnega procesa vpliva sposobnost učiteljev za kakovostno načrtovanje učnih vsebin v okviru predmetov in modulov ter njihovo znanje in pripravljenost uporabljati raznolike učne metode, pristope, digitalna orodja, vizualne pripomočke in kombinirane modele poučevanja pri organizaciji pouka tako v izobraževalni ustanovi kot zunaj nje. Na ta način se lahko dijakom zagotovi boljše učne možnosti in pomaga izboljšati njihove učne rezultate. Pomemben je tudi individualni pristop učiteljev, ki upošteva učne potrebe posameznih učencev in iniciativnost učiteljev, da vsakega učenca usmerjajo k rasti. Pomembno je tudi graditi medsebojne spoštljive odnose in motivirati učence k učenju z ohranjanjem pozitivne učne kulture.

Tehnična podpora. Tehnična in programska opremljenost ter digitalna pismenost učiteljev in ostalih vključenih ter sodobna učna oprema, simulatorji, dobro opremljeni laboratoriji za posamezen predmet oziroma modul, so pomembni predpogoji za zagotavljanje kakovostnega izobraževalnega procesa.

Okolje

Ugled učiteljskega poklica. Nizek ugled učiteljskega poklica lahko povzroči pomanjkanje dobrih učiteljev kar lahko negativno vpliva na kakovost pedagoškega procesa.

Socialno okolje oblikuje psihološke značilnosti učencev in vpliva tudi na njihov razvoj. Zato je pomembno zagotoviti enake pogoje za vse učence, ne glede na njihovo pripadnost eni od družbenih skupin.

Kulturno okolje. Kulturni vidik, kot so spoštljiva komunikacija in sodelovanje, reševanje konfliktov, sposobnost spreminjanja in prilagajanja ter odprtost do različnih mnenj in kulturnih razlik, igrajo pomembno vlogo pri razvoju socialnih veščin.

Riga State Technical School coordinate Erasmus+ Strategic Partnership project "Blended teaching and learning in VET schools", Co-funded by the Erasmus + Programme of the European Union

Gospodarsko okolje. Gospodarske razmere v državi pomembno vplivajo na izobraževanje. Med gospodarsko rastjo je veliko splošno povpraševanje po dobrinah in storitvah ter povečano povpraševanje po delavcih. Posledično zaposleni prejema višje plače in druge dodatne ugodnosti. Ti zaposleni imajo finančna sredstva za izobraževanje svojih otrok. V času gospodarske rasti imajo podjetja tudi sredstva, ki jih lahko namenijo za izpopolnjevanje zaposlenih ali pridobivanje novih kvalifikacij.

Izobraževalni sistem. Izobraževalni procesi v izobraževalnih ustanovah so odvisni od nacionalne izobraževalne politike in usklajenosti ponudbe izobraževalnih programov s trendi na trgu dela.

Zgodovina in tradicija izobraževalne ustanove. Zgodovina in tradicija izobraževalne ustanove imata veliko vrednost, saj zgodovinsko gradivo prikazuje zanimive dogodke iz preteklih let, posebne dosežke učencev in učiteljev ter podedovane tradicije s katerimi se učenci želijo poistovetiti.